

Dnr: Af-2015/168587

Datum: 2015-06-16

Avsändarens referens: S2015/1590/SF

Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende För kvalitet – Med gemensamt ansvar (SOU 2015:17)

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslagen i dess helhet och välkomnar betänkandets förslag om att tydliggöra ansvarsfrågor, rättssäkerhet och förutsägbarhet för den enskilde när det gäller försäkringsmedicinska utredningar.

Arbetsförmedlingen noterar emellertid att den försäkringsmedicinska kontexten i betänkandet helt förbigår Arbetsförmedlingen som en stor intressent vid försäkringsmedicinska bedömningar och beslut. Betänkandet begränsar sig i analys, bedömning och förslag till de sammanhang där det enskilda beslutet om rätten till sjukförmån fattas. De ställningstaganden som gjorts i yttrandet hade kunnat få betydelse i sjukfall som avslutas och övergår i samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och andra parter. I dessa fall saknas ofta breda försäkringsmedicinska utredningar av hög kvalitet som utgångspunkt för planering av insatser vid Arbetsförmedlingen.

I det följande lämnas förslag på enskilda avsnitt där Arbetsförmedlingen har särskilda synpunkter. Numrering utgår från betänkandets numrering av avsnitt.

Arbetsförmedlingens synpunkter på enskilda avsnitt

Avsnitt 8

Utredarens föreslår ny lagstiftning som reglerar landstingens ansvar i frågan om att leverera försäkringsmedicinska utredningar till Försäkringskassan. Under punkt 8.4 fastslår utredningen att försäkringsmedicinska utredningar inte kan anses vara hälso- och sjukvård. Detta aktualiserar ytterligare behov av kompletterande lagstiftning.

Arbetsförmedlingen tillstyrker ovanstående förslag, utifrån de argument om nuvarande brister i tydlighet och ansvar som utredningen anför. Arbetsförmedlingen menar vidare att förutsättningarna för de försäkringsmedicinska utredningarna har likheter med de förutsättningar som gäller i samband med beslut om medicinska utredningar hos Arbetsförmedlingen inför anvisning till arbetsmarknadspolitiska program eller insatser. Den föreslagna kompletterande lagstiftningen skulle därmed även kunna beröra denna del av Arbetsförmedlingens verksamhet.

Avsnitt 11

I avsnitt 11 finns bedömningar och förslag med bäring på Försäkringskassans ansvar och övriga förslag. Utredaren poängterar att enbart lagstiftning inte löser de identifierade problemen. Det krävs ett utvecklingsarbete inom Försäkringskassan där de försäkringsmedicinska utredningarna ges högre prioritet. Det innebär att det bl. a. krävs tydligare riktlinjer och ett arbete med systematiska uppföljningar genom nyckeltal kopplade till kvalitet, kompetens och volymer. Forskning kring vilka utredningar som behövs, hur de fungerar och deras effekt ska initieras. Det behöver utvecklas särskilda utredningsverktyg för ärenden där det behövs ett bättre beslutsunderlag och Försäkringskassans handläggare, chefer, och specialister bör få ytterligare kompetensutveckling om de försäkringsmedicinska utredningarna.

Arbetsförmedlingen tillstyrker samtliga förslag och vill poängtera vikten av att grundligt fastställa vilken avsedd nytta den försäkringsmedicinska bedömningen ska ha, utöver grund för beslut om förmån. Arbetsförmedlingen ser särskilt behovet av att utveckla underlag som därtill stödjer arbetslivsinriktad rehabilitering, t.ex. när det gäller unga med funktionsnedsättning och aktivitetsersättning.

Avsnitt 12

I detta avsnitt görs en konsekvensanalys av förslagen.

Det framförs att det grundläggande syftet med socialförsäkringen är att trygga försörjningen när man inte kan arbeta, till exempel vid sjukdom. Arbetsförmedlingen ser ett värde i perspektivet här hade varit vidare och inbegripit det uppdrag Arbetsförmedlingen har i det förstärkta samarbetet med Försäkringskassan, dvs. att arbeta med enskilda som uppbär ersättning från socialförsäkringen. Syftet i detta arbete är att öka förutsättningarna för varje individ att finna hållbara lösningar för att återfå sin arbetsförmåga och ta tillvara sina förutsättningar till egen försörjning, något som ytterst

bidrar till ökad sysselsättning. I detta samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är det av stor vikt att få tillgång till kvalitativa utredningar som underlag för planering och genomförande av arbetslivsinriktad rehabilitering.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
generaldirektör

Ann Valentin Kvist
kvalificerad handläggare

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av den kvalificerade handläggaren Ann Valentin Kvist. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Ann Heimer, avdelning Rehabilitering till arbete, deltagit.